

บทที่ 3

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนครั้งทดสอบก่อนการทดลอง และคะแนนครั้งทดสอบหลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และคะแนนที่เปลี่ยนแปลง (gained score)

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	คะแนนที่เปลี่ยนแปลง
1	140	65	75
2	115	54	61
3	114	67	47
4	102	75	27
5	101	54	47
6	100	59	41
7	94	42	52
8	94	61	33

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนดิบที่ได้จากแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษาของกลุ่มทดลอง ซึ่งพบว่า คะแนนความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา หลังจากได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มลดลงทุกคน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับ
รังสีรักษา ก่อนและหลังการทดลอง ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่เปลี่ยนแปลง
ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของคะแนนที่เปลี่ยนแปลง และผลจากการทดสอบ
ค่าที่ (t - test)

ก่อน การทดลอง \bar{X}_1	หลัง การทดลอง \bar{X}_2	มัชฌิมเลขคณิตของ คะแนนที่เปลี่ยนแปลง \bar{d}	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของคะแนนที่เปลี่ยนแปลง $s (\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$	การทดสอบค่าที่ (t- test)
107.5	59.625	47.875	5.396	8.87*

*
P .01 (d.f. = 7)

ตารางที่ 2 แสดงว่าผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที่ (t - test)
ความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 การประมวลความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ต่อการเข้ากลุ่ม
ต่อสมาชิกกลุ่ม และต่อผู้นำกลุ่ม
(จัดเรียงตามลำดับความถี่สูงลงไป คิดเป็นร้อยละจากจำนวนทั้งสิ้น 8 คน)

ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่ได้รับ	ความถี่ (เป็นคน)	ร้อยละ
1. ความรู้สึกต่อการเข้ากลุ่ม		
ได้รับความสบายใจ	6	75
เกิดกำลังใจดี	2	25
ได้พูดคุยกัน	2	25
ได้รับการเอาใจใส่	1	12.5
ได้รับความสนใจ	1	12.5
มีเพื่อน	1	12.5
เข้าใจกัน	1	12.5
ทำให้รู้จักกันมากขึ้น	1	12.5
ทำให้ไม่คิดมาก	1	12.5
ชีวิตมีความหวังขึ้นมา	1	12.5
2. ความรู้สึกต่อสมาชิกกลุ่ม		
ช่วยตักเตือน	3	37.5
ช่วยปลอบใจ	2	25
ให้คำแนะนำ	2	25
ให้โอกาสเข้าใจกันมากขึ้น	2	25
ปรับทุกข์	2	25
ได้รับความสุขสดชื่น	2	25
ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น	1	12.5

ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่มที่ได้รับ	ความถี่ (เป็นคน)	ร้อยละ
ได้รับความรู้จากเพื่อน ข้อคิด คติ	1	12.5
ได้กำลังใจ	1	12.5
สนุกสนาน เข้าเหย่กัน	1	12.5
ไม่ได้รับจากคนที่ไม่ถูกกัน	1	12.5
3. <u>ความรู้สึกต่อผู้นำกลุ่ม</u>		
ให้กำลังใจ	2	25
ปล้มใจที่ได้พบ	2	25
ให้ความอบอุ่น	1	12.5
ให้ความสนใจ	1	12.5
ปลอบใจ	1	12.5
ให้ความสบายใจ	1	12.5
เป็นที่ปรึกษา	1	12.5

การสังเกตกระแสกลุ่ม

ช่วงที่หนึ่ง

ในช่วงแรกของการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยในฐานะผู้นำกลุ่มกล่าวเปิดกลุ่ม และแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำกลุ่ม ระยะเวลาที่อยู่ร่วมกัน วิธีปฏิบัติตนในกลุ่ม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้ผู้ช่วยเข้าใจ ผู้นำเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถาม และเอื้ออำนวยบรรยากาศให้สมาชิกในการแนะนำตนเองแต่ละคนให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้ กระแสกลุ่มเป็นไปในลักษณะเงียบเป็นพัก ๆ สมาชิกพูดน้อย กลัวว่าจะพูดได้ไม่ถูกต้อง มีสมาชิกกลุ่มคนหนึ่งพยายามช่วยเหลือโดยตั้งคำถามให้ เช่น " คุณป้าเลียบ มาอยู่ที่นี้ด้วยเรื่องอะไร " ผู้นำกลุ่มพยายามใช้คำถามปลายเปิด มีการพูดทวนซ้ำ และสรุป ข้อความที่สำคัญในสิ่งที่สมาชิกบอกเล่าให้กลุ่มรับรู้ สมาชิกกลุ่มแนะนำตนในลักษณะผิวเผิน พูดกันเรื่องทั่ว ๆ ไป เมื่อมีสมาชิกบางคนบอกเล่าอาการเจ็บป่วยของตนให้กลุ่มรับรู้ สมาชิกคนอื่นซึ่งได้ยินอาการที่คล้ายกับตนก็จะพูดขึ้นบ้างถึงอาการของตน ความสนใจในคนอื่นยังมีน้อย ส่วนใหญ่อยากบอกเล่าแต่เรื่องของตน จำสิ่งที่เพื่อนเล่าได้น้อยมาก ผู้นำกลุ่มสังเกตเห็นว่าสมาชิกมีการระมัดระวังท่าทางที่แสดงออกและการพูด เมื่อเวลาผ่านไป สมาชิกกลุ่มมีการซักถามอาการ และสิ่งที่ผู้อื่นบอกเล่ามากขึ้น มีการเสนอแนะสิ่งที่ตนคิด และให้กำลังใจกันบ้าง ก่อนจบช่วงแรก ผู้นำกลุ่มใช้คำถามปลายเปิดว่า " เป็นอย่างไรบ้าง เมื่อได้พูดคุย ฟังกันเรื่องเพื่อน ๆ " สมาชิกคนหนึ่งตอบว่า " ได้ฟังคนอื่นก็ดีใจ ก็คงจะไม่ตาย คนอื่นก็เป็น "

ช่วงที่สอง

วันที่สองของการเข้ากลุ่ม สมาชิกมีความกระตือรือร้นในการเข้ากลุ่มดี เข้ามาช่วยผู้นำกลุ่มในการเตรียมสถานที่ บัดกวาด และปูเสื่อกัน ทำนั่งพอนคลายมากขึ้น ผู้นำเข้าสู่บรรยากาศกลุ่ม โดยให้สมาชิกพยายามทบทวนสิ่งที่พูดกันเมื่อวาน กระแสกลุ่มดำเนินไปได้ สมาชิกเริ่มเปิดเผยตนเองมากขึ้น บอกเล่าความรู้สึกทุกขุทรมานใจของตนเกี่ยวกับปัญหาครอบครัวที่นำมาสู่ความวิตกกังวล สมาชิกกลุ่มแสดงออกอย่างเปิดเผย ทั้งน้ำเสียง และสีหน้าท่าทาง ผู้นำกลุ่มพยายามให้สมาชิกอื่นซึ่งรับฟังอยู่ เข้ามาร่วมแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นแบ่งปันซึ่งกันและกัน สมาชิกที่มีปัญหามีโอกาสสำรวจตนเองมากขึ้น โดยมีกลุ่มคอยให้กำลังใจ เช่น มีคำพูดว่า " นี่แหละชีวิต เราต้องปลอบใจตัวเอง เราต้องคิดก้าวหน้าอย่าคิดถอยหลัง ไม่งั้นเราตาย " เป็นต้น เมื่อมีสมาชิกคนหนึ่งกล้าที่จะเปิดเผยเรื่องของตนต่อกลุ่ม สมาชิกคนอื่นก็เริ่มมีความรู้สึกอิสระที่จะเปิดเผยเรื่องของตนบ้าง ช่วงนี้จึงมีโอกาส

ได้รับฟังสิ่งที่สมาชิกบอกเล่า เปิดเผยมากขึ้น ผู้นำกลุ่มให้ความสนใจสิ่งที่สมาชิกพูดถึง โดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ และสะท้อนถึงความรู้สึกของเขา เพื่อให้สมาชิกสำรวจสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเอง เข้าใจตนเอง พยายามหาทางออกในการแก้ปัญหาให้กับตนเอง เช่น สมาชิกคนหนึ่งพูดว่า ".....ใคร ๆ พูดว่า ฉายแสงมันต้องตายนะละ โรคนี้มันเหมีน เป็นที่จุมก หายใจเหมีนแรง ตามันบวมมาก ไม่อยากสนใจหน้าตา เป็นไงซะมัน กลัวตายลูกเดียว....." สมาชิกคนอื่นให้ความสนใจ รับฟัง ชักถามอาการ และบอกเล่าอาการที่เกิดขึ้นกับตนเองแต่ละคนที่คล้ายคลึงกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกันว่า "เราจะหายหรือไม่ขึ้นกับตัวเอง....." กระทั่งสมาชิกที่มีปัญหาเกิดความรู้สึกดีขึ้น กล่าวกับตนเองว่า "เราต้องสู้" สมาชิกเกิดความรูสึกร่วมกันว่ากำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ

ช่วงที่สาม

ช่วงที่สามของการเข้ากลุ่ม ผู้นำกลุ่มสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในสมาชิกคนหนึ่งซึ่งขาดความสนใจ นั่งซึม ห่อตัวบนเตียงตลอดเวลา ไม่ยอมพูดคุยกับใคร หลังจากการเข้าร่วมกลุ่มแล้วมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป หยิบกระจกมาส่องดูหน้าตนเอง หวีผม และทาแป้ง ก่อนมาเข้ากลุ่ม ผู้นำได้บอกเล่าสิ่งที่แอบเห็น ซึ่สนทนากับสมาชิกผู้นั้น ช่วงนี้กลุ่มเริ่มมีการแบ่งปันวิธีการแก้ปัญหาอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นของแต่ละคน ในช่วงที่ได้รับการรักษาด้วยรังสี เช่น "ฉันก็คัน ...คันหอมไม่ให้เกา ไม่ให้แกะ ให้เอามือลูบ ๆ เอา " "....ฉันก็มีปวดแล้วแน่น ๆ หน้าอก ตอน 20 แสง" "ฉันเป็นมาก มันปวดเสียว.....บางทีไม่มียา กินนอนปล่อยเฉย อาการมันเหมือนเข็มแทง เวลาเอามือไปอังท้องเป็นลมร้อน ๆ พอแฉ่งก็หาย...." ในช่วงนี้สมาชิกกลุ่มเริ่มมีพฤติกรรมใส่ใจกัน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือปัญหาสมาชิกที่ประสบอยู่ขณะนี้ เช่น เรื่องการทำบัตรสงเคราะห์คำรักษาพยาบาลสำหรับผู้ยังไม่มีบัตร สมาชิกที่เคยทำบัตรได้ให้คำแนะนำ และแสดงน้ำใจที่จะไปเป็นเพื่อน พาไปพบนักสังคมสงเคราะห์ให้ สมาชิกบางคนเริ่มแสดงความสนใจสิ่งแวดลอม ผู้ป่วยอื่นซึ่งหนักกว่าแต่มีกำลังใจดี ทำให้อยากเข้าไปพูดคุยด้วย กำลังใจดีขึ้น สมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่า ".....ฟังจากเพื่อนพูด เราคิดตลอดเวลาทุกวันว่าเมื่อไรจะหาย หายทรมานเสียที ได้ยินเพื่อน ๆ เขาพูดเขาก็เหมือนเรา เราต้องอดทน เขาก็อดทน เราต้องมีกำลังใจต่อสู้ ปลอดภัยกัน "

ช่วงที่สี่

ช่วงที่สี่ เป็นวันสุดท้ายของการเข้ากลุ่ม สมาชิกคนหนึ่งหน้าตาสดชื่น ยิ้มแย้มแจ่มใส เล่าให้กลุ่มฟังว่าตนเองหลับฝันดี มีกำลังใจดีขึ้น บางคนเริ่มรูสึกอยากรับประทานอาหาร ผักต้ม ซักชวนกันไปซื้ออาหารมาทำง่าย ๆ รับประทานอาหารกัน กลุ่มมีโอกาสได้รับฟังปัญหาสมาชิกอีกคนหนึ่ง

ซึ่งมีอาการคล้ายไม่สบาย หน้าตาเศร้าหมอง ซึม ไม่ค่อยยอมพูด ผู้นำกลุ่มได้บอกสิ่งที่สังเกตเห็นให้กลุ่มรับรู้" วันนี้หน้าตาป้าบุญพาไม่สบายเลยนะ ".... สมาชิกกลุ่มจึงเปิดเผยบอกเล่าอาการของตนว่า "เมื่อก็ไปเข้าห้องน้ำ บ้วนน้ำลายมีเลือดออกมา รู้สึกเสียดหน้าอก กลัวว่าจะเป็นอะไร เมื่อคืนนอนไม่หลับ จุกท้อง ไม่สบาย ฉายแสงแล้วมันคันยิบ ๆ เกาก็ไม่ได้ ไม่กล้าเกา" สมาชิกกลุ่มต่างรับฟังปัญหา และมีการแบ่งปันประสบการณ์อาการข้างเคียงที่เกิดจากการฉายแสงให้ฟัง ว่ามันต้องมีอาการคันบ้าง ร้อนบ้าง บางครั้งก็ปวดท้อง ซึ่งต้องอดทนพยายามรักษาร่างกายให้แข็งแรง รับประทานอาหารมาก ๆ มีกำลังใจดี เหตุการณ์เหล่านั้นก็ผ่านพ้นไปได้ เมื่อสมาชิกมีโอกาสระบายสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจออกมา โดยมีกลุ่มคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ สมาชิกที่มีปัญหาแสดงสีหน้าสบายขึ้น ยิ้มแย้มได้ เกิดความรู้สึกขึ้นว่า " เราต้องให้กำลังใจตัวเอง " สมาชิกยอมรับความจริงที่ว่า โรคนี้นี้เราไม่ได้เป็นคนเดียว มีคนอื่นที่เป็นมากมาย เขายังอยู่ได้ ที่หนักกว่าก็มี บางคนไม่เป็นโรคนี้นี้ เป็นโรคอื่นก็ต้องตายเหมือนกัน

ช่วงที่ห้า

ช่วงที่ห้า เป็นช่วงของการยุติกลุ่ม ผู้นำกลุ่มทำตามสัญญาที่ให้กับสมาชิกกลุ่ม ซึ่งอยากฟังเสียงของตนเองที่บันทึกเอาไว้ ผู้นำเปิดเทปให้ฟังร่วมกันในกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีสีหน้าตื่นเต้น เมื่อได้ยินเสียงของตนเอง พยายามขยับเข้ามาฟังใกล้ ๆ และบอกว่าไม่น่าเชื่อว่าเป็นเสียงของตน มีการชมเชยเสียงคนอื่น บรรยายภาคกลุ่มสดชื่นขึ้น บางคนรำพึงขึ้นว่า " ฟังแล้วชื่นใจนะ " หลังจากได้ฟังเสียงของแต่ละคนแล้ว ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกบอกลากัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกอีกครั้งในการบอกเล่าสิ่งที่ค้างใจ หรืออยากฝากไว้กับเพื่อนในกลุ่ม สมาชิกบางคน เช่น ป้าเนียมแสดงความรู้สึกตื่นเต้น บอกเล่าเสียงสั้น น้ำตาคลอ กระแสกลุ่มดำเนินไปด้วยความรู้สึกกลมกลืน กลุ่มมีโอกาสนช่วยสมาชิก 2 คน คือ ป้าเลียบ กับ ป้าหลงมาซึ่งมีเรื่องขัดแย้งด้วยความเข้าใจผิดกัน ได้เปิดเผยเรื่องราวความบาดหมางใจให้สมาชิกกลุ่มรับฟัง สมาชิกกลุ่มร่วมมือกันช่วยคลี่คลายบรรยากาศความขัดแย้งซึ่งแสดงออกรุนแรงมากทั้งคำพูด และกริยาท่าทางด้วยความโกรธให้สงบลงได้ ป้าบุญพาให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มทุกคนว่า " จำหัวโกรธวันนะ จำเพื่อนคนนี้ว่า เขาบอกไม่ให้แบกคำพูดคนอื่นมา เอมาคิดเอามาโกรธ แบกคำพูดมาวางลงซะ มันก็สบาย ... อโหสิ ใจเย็น... ตัวเราเป็นโรคนี้นี้ก็กลุ่มใจแทบตายยังไปแบกเขามาอีก.... อย่าโกรธกันเลย คำนิดคำหน้อยก็ให้อภัยกัน...."

ถึงแม้ว่าป่าเลียบกับป่าหลงมา จะไม่สามารถจับมือดีกันได้ตามความประสงค์ของสมาชิกคนอื่น แต่เขาก็ได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้น สภาพอารมณ์ที่รุนแรงซึ่งตนแสดงออก ความใส่ใจ การยอมรับ และความช่วยเหลือของกลุ่ม

ช่วงสุดท้าย บรรยากาศกลุ่มสมาชิกรู้สึกเหมือนเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นเพื่อนร่วมตายที่ได้มีโอกาสมาอยู่ร่วมกัน ส่งความระลึกถึงต่อกัน อวยพรให้ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งกล่าวชวนไปเที่ยว เยี่ยมเยียนบ้านของแต่ละคน

ตารางเวลาประชุม

การประชุมกลุ่มพอสรุปได้ในตาราง ดังนี้

วัน	เวลา	กระแสดังกล่าว
27 พ.ย.30	<u>ช่วงที่ 1</u> เวลา 17.00-20.00 น. แนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์กลุ่ม สร้างสัมพันธภาพ	บรรยายอากาศกลุ่มเจ็บเป็นพัก ๆ มีการสนทนากันเรื่องทั่ว ๆ ไป ลักษณะผิวเผิน พยายามหลีกเลี่ยงการพูดถึงปัญหาตนเอง
28 พ.ย.30	<u>ช่วงที่ 2</u> เวลา 07.45-11.00 น. ประชุมกลุ่ม	เริ่มสัมพันธภาพในกลุ่ม สมาชิก กลุ่มบอกเล่าประสบการณ์ ในลักษณะเหตุการณ์ ในอดีตที่เกิดขึ้นกับตนเองให้กลุ่มรับรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่คล้ายคลึง กับตนเองในกลุ่ม เช่น เกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย มีการแสดงออกที่เป็นธรรมชาติ มีเสียงหัวเราะ ร้องไห้ เริ่มแสดงปัญหาของตนเองให้กลุ่ม รับรู้ เชื่อมโยงเล่าเหตุการณ์อดีตที่ไม่สบายใจมา จนปัจจุบัน ได้รู้จักตนเองอย่างเต็มที่ เริ่มสำรวจ และใส่ใจตนเอง รับฟังผู้อื่นมากขึ้น เป็นตัวของตัวเอง มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความไว้วางใจ

วัน	เวลา	กระแสดกลุ่ม
	<p><u>ช่วงที่ 3</u> เวลา 13.00-16.00 น.</p> <p>ประชุมกลุ่ม</p>	<p>การเปิดเผยตนเอง</p> <p>การแบ่งปันความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>แก้ปัญหาซึ่งกันและกัน</p>
	<p>29 พ.ย.30</p> <p><u>ช่วงที่ 4</u> เวลา 07.30-11.30 น.</p> <p>ประชุมกลุ่ม</p>	<p>ยอมรับสัมพันธภาพในกลุ่ม</p> <p>สนใจสิ่งแวดล้อม</p> <p>สร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นนอกกลุ่ม</p> <p>แสดงความห่วงใยต่อกัน</p> <p>ใกล้ชิดกันมาก</p>
	<p><u>ช่วงที่ 5</u> เวลา 13.00-15.30 น.</p> <p>ประชุมกลุ่ม</p> <p>ยุติกลุ่ม</p>	<p>ยอมรับความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น</p> <p>แสดงความรู้สึกที่แท้จริง</p> <p>เปิดเผยตนเองมากขึ้น</p> <p>มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น</p> <p>ใกล้ชิดมาก ผูกพันเป็นหนึ่งเดียว</p>
	<p>เวลา 15.30-17.30 น.</p> <p>ทดสอบหลังการเข้ากลุ่ม</p>	

กระแสการเปลี่ยนแปลงของสมาชิก และข้อสังเกตบางประการของผู้วิจัย

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสมาชิกแต่ละคนในแต่ละช่วงของกระแสความเคลื่อนไหวของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของรอกเจอร์ ที่มีต่อการลดความวิตกกังวลของกลุ่มทดลอง ข้อความในวงเล็บเป็นข้อสังเกตของผู้วิจัย

ป้าบุญพา

ช่วงที่ 1

(ป้าบุญพา อายุ 41 ปี สถานภาพคู่ มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดนนทบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพรับจ้าง ตำแหน่งที่เป็นมะเร็ง บริเวณโพรงจมูก เข้ารับการฉายรังสีที่โรงพยาบาลศิริราช ผ่านมาแล้วจำนวน 16 ครั้ง ผู้วิจัยสังเกตพบสีหน้าป้าบุญพาเศร้าหมอง มีท่าทีครุ่นคิด ซึม ไม่ค่อยพูด แต่รับฟังสิ่งที่สมาชิกคนอื่น ๆ บอกเล่าในกลุ่ม)

สมาชิกในกลุ่มตั้งข้อสังเกตกับป้าบุญพาว่า "นั่งเป็นนกดะกรมทั้งวัน...."

(หมายถึง ทำนั่งกอดเข่าบนเตียง ก้มหน้าคิดอยู่คนเดียว ไม่ยอมพูดจากับใคร)

ป้าบุญพา : ..ฉันตกใจกลัวมากเมื่อหมอบอกเป็นมะเร็ง ทุกข์ใจหนัก ลูก ๆ ไปรับจ้างทำไร่ที่สหายาหมด ฉันเป็นมะเร็งที่จมูก มาใหม่ ๆ ดาก็ปิด มีอาการปวดหมดบริเวณหน้าตา ทรมานทำอะไรก็ไม่ไหว หายใจก็เหนื่อย ข้างปลากินไม่ได้ ข้างสวยกินไม่ได้เลย เจ็บคอไปหมด ปากเป็นแผล ข้างต้มและ ๆ ก็พอกินได้

ป้าอุบล : หมอเขาเอาไว้รักษาก็คงหายละ แก่യാคิดมากเลย เชื่อฉันเหอะ

ป้าบุญพา : ดัดฉันก็พอจะดัดได้นะ ความเกิด เกิดมากก็ต้องตาย ที่นี้มันเจ็บ มันปวดทรมาน พอมันเจ็บก็เมื่อไรจะหายชะที่, ฉันว่ากรรม ใครในบ้านไม่มีใครเป็น ต้องมาเกิดกับเรา, ฉันว่าเป็นโรคนี คนเป็นก็คิดว่า เวลาเจ็บปวดทรมาน เมื่อไรจะตายชะที่

ป้าเสียบ : ฉันคิดว่าเราต้องหายแน่

ผู้นำ : สังเกตว่า เวลาอาการดีก็มีกำลังใจนะ แต่พอเจ็บปวดก็คิดไปในทางร้าย ๆ

ป้าบุญพา : ใจ

ผู้นำ : เวลาเจ็บปวดมาก ๆ พวกเราทำอะไรกันบ้าง

ปัญญา : บางทีเจ็บปวดมาก ๆ ฉันก็ใช้ตัวฉันเจ็บ ภาวนาใจ ท่องพุทโธ ๆ มันก็หายเหนื่อยได้ เหมือนกันนะ มันผ่อนคลายไปได้ เห็นคนอื่นปวดมันสังเวชใจ ปวดกระดูกไปหมด สังขารเราก็มีแต่กระดูก

ผู้นำ : เราเลยคิดมากมาถึงตัวเอง

ปัญญา : ใช่ คิดว่าตัวเองป่วยก็ต้องเป็นอย่างเขา เพราะมันเหมือนกัน

ปัญญา : เป็นโรคมะเร็งนะเธอ แต่ฉันคิดว่ามันเป็นธรรมชาติ

ปัญญา : ธรรมดามันก็ปลงได้นะ แต่พอเห็นแต่กระดูก ก็เห็นแต่ปุ่มกระดูก.....

ช่วงที่ 2 (ปัญญาเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการรับฟังปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม และเริ่มเปิดเผยความรู้สึกส่วนตัวมากขึ้น)

ปัญญา : เราป่วยก็ทุกข์มากแล้ว คิดมากก็เป็นการแข่งตัวเอง เมื่อไรจะตาย ๆ
ลำบากกายนะหนได้ ลำบากใจใครจะช่วยเราได้

ปัญญา : ใครจะมาช่วยเราได้ นอกจากเราช่วยตัวเอง

ปัญญา : ที่ปัญญาที่นั่งทำนี้ กลัวหรือทุกข์ (นั่งกอดเข้าอยู่ในกลุ่ม)

ปัญญา : กลัว ปวดมึน กลุ่ม ใครเขาไม่เป็นแบบเรา นึกไปหมดอาลัยตายอยาก ฉันไม่กล้าส่องกระจกดูหน้าตัวเอง มันกลัวค่ะ ใคร ๆ พูดว่าฉายแสงมันต้องตายนะคะ โรคนี้มันเหมือน เป็นที่จุมูก หายใจมันเหมือนแสง ตามันบวมมาก ไม่อยากสนใจหน้าตา เป็นไรช่างมัน กลัวตายลูกเดียว

ปัญญา : กลุ่มมาก ๆ ก็ต้องระบายออกมาซะ เต็มมันก็หายกลุ่มต้องระบายออกกับหนู กับพวกก็ได้ จะได้สบายใจ โลงอกโล่งใจ

ปัญญา : ฉันไม่กล้าส่องกระจกเลย ไม่เคยเห็นหน้าด้วย

ผู้นำ : ที่ไม่ส่องนี่เพราะอะไรคะ

ปัญญา : เพราะว่าหมดกำลังใจ

ปัญญา : แกจะตายเศร้า ๆ หรือไง

ปัญญา : มันกลัวนะ ใคร ๆ เขาก็พูดว่าฉายแสงมันต้องตาย

ป้าอุบล : แล้วคนไม่ฉายแสงเขาไม่ตายหรือไง คนไม่ฉายแสงยังตายก่อนคนฉายซะอีก
(ช่วงนี้ สมาชิกอื่นเข้ามาแบ่งปันประสบการณ์ อาการปวดที่เกิดระหว่างการฉายรังสีว่า ใครเขาก็เป็น
เหมือนกัน ปวดเหมือนกัน ต้องช่วยตัวเอง รักษาความสะอาด ป้าเลยบอกเล่าว่า

" ถ้าเราทำตัวสกปรก หมู่เพื่อน ๆ กันก็รังเกียจด้วย อย่าไปฟังคนอื่นพูด ฟังหมอคนเดียว
หมอมพยายามรักษาให้หาย เราจะหายหรือไม่ก็ขึ้นกับตัวเอง")

ป้าบุญพา : การปลอมใจเป็นกำลังใจดีที่สุดทีสุดนะ ฉันมีประสบการณ์ เมื่อวานนี้เองที่ศิริราช
หมอบอกให้กินชะ กินให้เยอะ ๆ นี่แหละชีวิตมันต้องเจ็บคอ ต้องทน

ผู้นำ : พอฟังแล้วรู้สึกว้า

ป้าบุญพา : ฟังแล้วรู้สึกว้า คำว่า นี่แหละชีวิตมันลึกซึ้ง เป็นกำลังใจอย่างดี เพราะคนเราก็ต้อง
มีการเจ็บ การตาย มันต้องต่อสู้

ช่วงที่ 3

(ป้าบุญพาที่มีความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
ช่วงเวลาพัก ก่อนเริ่มช่วงที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ป้าบุญพาหยิบกระจกขึ้นมาส่องดูหน้าตาตนเองอยู่
บนเตียงอย่างพิถีพิถันพิจารณา หวีผม ทาแป้งก่อนมาเข้ากลุ่ม)

ผู้นำ : " เมื่อกี้ขึ้นไปในห้องเห็นป้าบุญพาส่องกระจกดูหน้า เป็นยังไงคะเห็นแล้ว "

ป้าบุญพา : แหม เห็นแล้วตกใจนะ หน้าดำ (ยิ้ม)

(มีเสียงหัวเราะกัน เมื่อสมาชิกอื่นเข้ามามีส่วนร่วมแบ่งปันความรู้สึกว่า " หน้าฉันก็ดำเหมือนกัน "
การที่ผู้ป่วยหน้าดำ เนื่องจากบริเวณนั้นโดนรังสี ทำให้สีของผิวหนังเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะลอกหลุดออก
เหมือนเดิม เมื่อหยุดฉายรังสี)

ป้าบุญพาเปิดเผยอาการเจ็บป่วยของตนให้กลุ่มรับรู้ว่า ".แต่ก่อนเป็นไชนัส หายใจไม่ออก มีอาการ
คัดจมูก เอายาที่ศิริราชกินก็ไม่หาย เหมือนมีตัวคัน มันกัดจี้บ ๆ ดาบมนิด ๆ ต่อมาบวมปิดเลย
กลัวมาก ตกใจ หมอบอกไม่รู้จะช่วยยังไง ได้แต่ฉายแสงอย่างเดียว กินยาอะไรก็ไม่หาย ก็เคยกิน
ยาหม้อ ดมเป็นลิบ ๆ หม้อก็ไม่หาย ... "

ป้าอุบล : แกตั้งขึ้นมากแล้ว ฉายแสงแล้วนี่ เมื่อก่อนตาปิดเลย เดี่ยวนี้ดีขึ้นแล้ว

ช่วงที่ 4

(ผู้นำกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม แสดงท่าทีให้ความสนใจกับปัญญา จากการสังเกตเห็นว่า ปัญญา มีสีหน้าซีดเซียว อ่อนเพลีย ทำท่าจะเข้ากลุ่มไม่ไหว แต่ยังคงพยายามเข้ามานั่งประชุมกลุ่มด้วย)

ผู้นำกลุ่ม : วันนี้หน้าตาปัญญาดูไม่สบายเลยนะ

ปัญญา : ไม่สบายเลย เมื่อก็ไปเข้าห้องน้ำ บ้วนน้ำลายมีเลือดออกมา รู้สึกเสียด ๆ หน้าอก กลัวมันจะเป็นอะไร เมื่อคืนกินนอนไม่หลับ จุกท้อง ไม่สบาย

ปีابل : สงสัยว่าจะฉายแสงมากมั่ง เลือดเลยออก

ปัญญา : ไม่รู้สิ เพิ่งจะออกมาค่า ๆ นี้

ปีาลีบ : หมอเขาก็บอกอาการ มันต้องเป็น เรื่องแพ้แสงนี่... ไม่ต้องคิดมาก เราไม่เป็นไรหรอก

ปัญญา : บางวันกินนอนหลับ บางวันกินนอนไม่หลับ

ปีابل : เราต้องเข้มแข็งสิ

ปีาลงมา : เราใจไม่ดี ฉายแสงยิ่งแย่ใหญ่

ปัญญา : ฉายแสงแล้วรู้สึกคันยิบ ๆ คันไปหมด ในหูจะเกาก็เกาไม่ได้ ไม่รู้จะทำยังไง

ปีาลีบ : นั้นมันเหมือนมีตัวนะ เวลาฉายแสงแล้วคัน แสงมันช่วยให้ตัวตาย ก็ยัยที่นอนข้างเตียง เขาก็บอกฉายไป ๆ ก็มีตัวออกมาหมด เกือบเท่านี้วก็ยัย ออกมาจากหูเลย หมอเขาก็คิดนะว่า ไม่มีทางใดจะกำจัดตัวนอกจากแสงนี้ มันร้อน มันจะอยู่ไม่ได้ ทรมาณ มันจะยุบยิบหาทางออก มีทางหายมากเลย ถ้าฉายแสงแล้วมันยุบยิบ ถ้าฉายแล้วเฉย ไม่มีความรู้สึกก็จะหายยาก

ปัญญา : เราก็คิด จะเกาก็ไม่ได้ ไม่กล้าเกา

ปีาลีบ : กัด ๆ เอา เขาไม่ให้เกา เกาแล้วมันจะเปื่อยเป็นแผล

ปัญญา : ฉันไม่อยากดูเขาหรอก ดูแล้วฝันมาคิด

ปีابل : เราก็คิดคนอื่นบ้างว่าเขาเหมือนเรารีเปล่า เราเหมือนเขารีเปล่า มันเป็นคนละแบบกัน ก็ต้องดูไว้บ้าง ข้าไม่กลัวหรอก

ปีาลีบ : เราต้องพยายามให้แข็งแรง กินเนื้อ กินหมู มันจุก ๆ เหมือนเปื่อหมดเวลาแพ้แสง

ปีابل : งั้นตอนแข็งแรงเราก็คิดกินลูกเดียว

ปัญญา : ยายคนนั้นเขากำลังใจดีจริง ๆ นะ ที่ตัดสินใจนะ

- ป้าเสียบ : แกก็ต้องคิดแบบเขมั้ง เขาตัดมากกว่าเอ็ง เขาก็ยังเข้มแข็ง
- ป้าเชยมจ : ที่หมอมานี่ดีที่สุดแล้วนะ ทำให้พวกเรามีกำลังใจตั้งเยอะ ไม่ต้องนอนจุกปุกบนเตียง หงอยเหงากันวันเสาร์อาทิตย์ เราได้มานั่งคุยกันบ้าง หัวใจจะสดชื่นตั้งเยอะเลย
- ป้าบุญพา : เราคงต้องรักตัวเอง ต้องพยายามกิน เวลาเป็นก็ไม่อยากพูดกับใคร ปากมันอ้าไม่ขึ้น เป็นตรงปากมันเจ็บมาก ต้องปิดปากไว้ มันร้อนไปหมด
- ป้าบล : เราฉายแสงที่ปาก มันก็แคบทุกวันต้องพูดมั้ง เราต้องนอนอ้าปากไว้ ปิดปากแล้วมันอบมาก ตอนฉันหายใจยังร้อน น่อง ขา เขี่ยดไปก็ร้อนวูบวาบไปหมด
- ป้าเสียบ : อ้าปากไม่ขึ้น ก็ต้องอมลูกที่หมอเขาขายลูกละ 10 บาท
(หมายถึง ลูกคล้ายปิงปองที่ให้ผู้ป่วยอมไว้ในรายที่ฉายรังสีที่ปาก เพื่อเป็นการบริหารกล้ามเนื้อไม่ให้ตีบแคบลง)
- ป้าบุญพา : ฉันจะคุยแล้วละต่อไปนี้ ปากนี้ พอกคุยกับคนอื่น 2 - 3 คน มันก็แยกออกมา ฉันสังเกตดูนะ ตาฉันนะวันก่อนมันดี พอใจห่อเหี่ยวมันก็บวมปิดอีก พอหมอมามันก็ดีอยู่ที่กำลังใจเหมือนกัน นะ เราต้องให้กำลังใจตัวเอง
- ป้าเชยมจ : ตอนเข้ามา ฉันเห็นทำป้าบุญพาไม่ค่อยดี ตอนนี้ชักเสียงดังขึ้นมานะ
- ป้าบุญพา : อยู่บ้านยิ่งแย่ ฉันนี่กว่าเป็นคนเดียว มาอยู่ที่นี่ดี เห็นมีคนอื่นเป็นบ้าง เออ เราก็ไม่ได้เป็นคนเดียว คิดชะว่าออกไปหาอะไรอร่อยกินบ้างก็ดีนะ

ช่วงที่ 5

(ป้าบุญพาเปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน มีส่วนร่วมกับกลุ่มมากทั้งในแง่การรับฟังผู้อื่น ยอมรับและเข้าใจผู้อื่น มีความรู้สึกผูกพันใกล้ชิดกับกลุ่มมากขึ้น ไม่มีอาการว่าจะไม่ไหวแล้วให้เห็น)

สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ให้ข้อสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของป้าบุญพาว่า

ป้าเอ็ง : ตอนเช้านี้ (ป้าบุญพา) ดูหน้าป้อย ตอนเย็นแลสดใสขึ้นมาหน่อย

ป้าเชยมจ : เมื่อเช้า (ป้าบุญพา) แยกโลกไว้ทั้งโลกเลยนะ

(ช่วงยุติกกลุ่ม มีการรำลាក់ัน ป้าบุญพาได้ให้ข้อคิด และประสบการณ์ของคนที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกอื่นในกลุ่ม)

ปานัญญา : ฉันจะเล่าเรื่องอะไรให้ฟังนะ แหมผิวฉันเห็นเป็นโรครอย่างนี้ แข่งให้ตายเข้าตายเย็น
 เราก็น้อยใจ ร้องไห้สามวันสามคืน ร้องไห้ไปหาชาวบ้าน ไม่รู้จะฟังใคร ก็ไปหาแม่ชี
 ที่วัดรังสิต แม่ชีเขาก็บอกจะไปแบกเขาไว้ทำไม (หมายถึงคำพูดของสามี) เขาพูดมา
 "ไม่ต้องแบกเขาหรอก มันหนัก ให้วางลงซะ ฉันพิจารณาดูเป็นคนที่ดี เจอเข้ากับตัวเอง
 พอเราคิดไว้จะหลุดทันที โทรม จะตายสมปากเขาเลย นั่งก็คิด นอนก็คิด
 เลือดออกใหญ่ หอบแฮ่ก ๆ ยิ่งแข่งเรากยิ่งน้อยใจ ปวดหัว ตาบวมหมด เขาก็ยิ่ง
 ซอบใจ จะให้เราตายอยู่ด้วย เดียวนี้คิดได้ ความโกรธของคนมันร้ายแรง ทำลายตัวเอง
 ก็ได้ ทำลายคนอื่นก็ได้ ฉันเห็น 2 คน ทะเลาะกัน (หมายถึงป้าเสียบกับ
 ป้าหลงมา) ไม่รู้จะเอาอะไรมาห้าม เราเป็นโรคนี้แล้วเพื่อนร่วมตายกันแล้ว จริงหรือ
 เปล่านี้ อย่าโกรธกันเลย ให้อภัยกัน เขาว่าเรา เราไม่รับไว้ก็หยุดไปเอง.....
 จำหัวโกรธวันไหนะ จำว่า เพื่อนคนนี้เขาไม่ให้แบกคำพูดคนอื่นมา เราต้องรับฟังและลอง
 ทำด้วยตัวเอง ฉันจะตายเพราะคำพูดผัวมาแล้ว มาฉายแสงนี้เขาบอกต้องตายลูกเดียว
 ทุกคนก็ต้องตายนะ กลับบ้านนี้ ฉันก็จะไปแต่งเนื้อแต่งตัว วาง ๆ ก็ฟังเทศน์ไป
 คงมีบ้างที่เขาพูดแตกตื่น นั่งกินนอนกิน เราก็คิดว่า คนมันป่วยจะอย่างไรได้
 ก็ต้องพยายามช่วยตัวเองไป

ป้าเนียม

ช่วงที่ 1

(ป้าเนียม อายุ 48 ปี สถานภาพคู่ ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาชีพรับจ้างทั่วไป เป็นมะเร็งที่มดลูก เข้ารับการฉายรังสีที่โรงพยาบาลศิริราช ผ่านการฉายแสงมาแล้ว 3 ครั้ง)

ป้าเนียม : ฉันบ้านอยู่เพชรบูรณ์ อยู่กับบ้าน ลูกโตหมดแล้ว เลี้ยงหลาน ไม่อยากเข้าวัดหรือ รู้สึกว่าปวดเมื่อยตัวเวลานั่งฟัง เลี้ยงหลานดีกว่า ชีวิตฉันมันอาภัพ....ฉันทำงานป่า งานหนัก ต้องใช้วิทยุช่วยฟังให้เพลิน พอมีนิยายก็นึกถึงตัวเองก็ร้องไห้ไป ลูกพี่เขาก็หลับหมด ได้ยินเสียงเพลงก็ลืมไปบ้าง อาศัยวิทยุเป็นเพื่อนใจ ฉันสูทำงานทุกอย่าง รับจ้างรายได้เดือนละ 450 บาท ซื้อข้าวถังหนึ่งก็ 100 แล้ว เมื่อวานยังโดนค้ายาไป 40 บาท ลูกให้เงินมา 100 บาท เลยต้องอดมือกินมือ

ป้าอุบล : ทำไมไม่ให้ประชาสงเคราะห์ช่วยเหลือ บอกหมอที่ให้ไปจ่ายยา แก่ไม่มีเราก็ดายพอดี

ป้าเนียม : ฉันไม่รู้

ป้าอุบล : เราไม่มีตั้งค์เขาก็ต้องช่วย ไม่ต้องกลัวเขาหรือ ไม่ว่าแก่หรือหนุ่มเราก็กินมือไหว้หื้อ เราให้เกียรติเขา เขาเรียนสูงเราก็กินมือไหว้

(สมาชิกกลุ่มคนอื่นเข้ามาช่วยเหลือป้าเนียมที่จะพาไปพบนักสังคมสงเคราะห์ ป้าเนียมบอกความรู้สึกว่า " สบายใจขึ้นที่เพื่อนช่วยเหลือ ได้ฟังคนอื่นเล่าเรื่องโรคที่เป็นก็เป็นสุขขึ้น รู้สึกสบาย ฟังเพื่อนพูดก็คิดว่ารักษาก็คงหาย ")

ป้าเนียม : ซาดก่อนเราก็ไม่รู้ แต่ก็นั่นใจว่าหมอเขารักษาได้ เกิดมาแล้วก็ต้องใช้กรรม จะตายก็ไม่เสียใจ เกิดมาก็ลำบากอยู่แล้ว ดายไปก็พ้นเวรพ้นกรรมหมด

ช่วงที่ 2

(ป้าเนียมพูดถึงความไม่สบายใจ กับปัญหาการนอนไม่หลับที่เป็นมาถึง 20 ปี ให้กลุ่มช่วยรับฟัง)

ป้าเนียม : ฉันนอนไม่หลับ มันวูบไปวูบมาอยู่จั้นแหละ บางทีไม่คิดก็ใจดี วูบวามบอกไม่ถูก

ผู้นำ : นอนไม่หลับนี่ หลับวันละกี่ชั่วโมงคะ

ป้าเนียม : นอนสักชั่วโมง ครึ่งชั่วโมงก็ตื่น คิดมาก

ผู้นำ : เวลาคิดมาก ร่างกายเป็นไงคะ

ป้าเนียม : ก็ปวดหัว นอนไม่หลับ เมื่อยต้นคอ ฉันเพิ่งมาพอมนี้ละ แต่ก่อนอ้วน คิดมากแล้วใจจะขาดให้ได้ นั่งหอบ ต้องกินยาลมแล้วชุ่ม..... ฉันเสียใจว่า ลำบากมาตั้งแต่เล็กจนสาว แล้วยังมาเกิดโรคนี้อีก ทุกข์มาก อยู่ไปวัน ๆ ค่ามีดไปวัน หมดเดือนหมดปี

(สมาชิกกลุ่มให้ความสนใจกับปัญหาของป้าเนียม ช่วยกันซักถาม และให้คำแนะนำปลอบใจ และเป็นกำลังใจ ทำให้ป้าเนียมรู้สึกสบายใจขึ้น)

ป้าเนียม : ฉันต้องอดทน แต่ก่อน ถ้าฉันคิดได้เหมือนตอนนี้คงไม่ประสาท นึกเสียดายเวลานะ ต่อไปนี่คงต้องพยายามทำใจให้สบาย เบาลงไปแล้ว

ช่วงที่ 3

(หลังจากป้าเนียมมีโอกาสได้บอกเล่าปัญหาที่ค้างใจมานานกับกลุ่ม ซึ่งเป็นเหตุการณ์อดีตผ่านไป ป้าเนียมก็เริ่มบอกเล่าอาการที่เกิดกับตนในปัจจุบัน มีส่วนร่วมแบ่งปันกับสมาชิกอื่นในกลุ่มมากขึ้น)

ป้าเนียม : ฉันเป็นมาก (หมายถึงอาการของโรคมะเร็งที่เป็นอยู่) มันปวดเสียว มาใหม่ ๆ เป็นเรื่อย วันก่อนก็ได้ยาถ่ายยั้งชั่ว..... บางทีไม่มียากินนอนปล่อยเฉย อาการมันเหมือนเข็มนาฬิกาเป็น เอมมือไปอ้อมท้องเป็นลมร้อน ๆ พอแจ้งก็หาย ถ้าปวดมาก หมอสั่ง "ไว้ว่าก็ซื้อยาได้ ยาที่ซื้อมาเสียเงินก็ต้องกินให้หมด มันอยากหาย โรคเยอะให้กินอะไรก็กินทุกอย่าง เป็นมะเร็งไม่กลัวหรอก ขอให้หมอรักษาไปก็แล้วกัน

(ได้ฟังเรื่องยาวข้างเคียงที่เป็นมะเร็งแล้วลูกถามต้องตัดหู แต่ยายก็ยังกำลังใจดียิ้มแย้ม ทำให้ป้าเนียมเกิดความรู้สึกสู้กันว่า " เขาแยกว่าเราเยอะ แต่เขายังอยู่ได้ เราจะไปกลัวทำไม ")

ช่วงที่ 4

(ป้าเนียมบอกเล่าอาการนอนไม่หลับ ซึ่งยังเป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยสมาชิกอื่นในกลุ่มที่นอนหลับได้พยายามให้ความช่วยเหลือ หาแนวทางให้)

ป้าเนียม : ฉันนอนไม่ค่อยหลับ นอนล้มดาอยู่那儿แหละ ตามันแจ้ง ใจก็ตีขึ้น แต่มันไม่่ง่วง ถ้าใจแห้ง ๆ ก็หีบยามมากินมันก็ชุ่ม ถ้าวันไหนกินข้าวไม่ได้ก็รู้สึกเพลีย ถ้ากินได้ก็ชื่นใจไปหน่อย

ป้าเลียบ : ก็ทำใจสบาย ไม่คิดอะไรก็หลับไปเอง

ผู้นำ : ทำยังไงคะ ทำใจสบาย

ป้าเลียบ : ใครจะยังงี้ก็ช่าง คุยกันไปคุยกันมาก็ค่อยหลับไปเอง

ป้าเนียม : ก็คุย เจ้านี้เขากระชุ่มกระชวย กระฉับกระเฉง เขาก็หลับดี (หมายถึงป้าเลียบ)
ฉันคิดว่าทุกวันนี้หลับได้ซัก 2 - 3 ชั่วโมง ร่างกายมันก็แข็งแรง ฉันก็คิดมั่งธรรมดา แต่ฉันพอจะห้ามหัวใจบ้าง ก็ชวนกันกับป้าเลียบไปซื้ออะไรมาทำกินด้วยกัน แล้วก็ชวนกัน นอนเถอะ (หัวเราะ)

ช่วงที่ 5

(เป็นช่วงสุดท้ายของกลุ่ม ป้าเนียมแสดงความรู้สึกตื้นตันใจ สังกัดได้จากสีหน้ามีน้ำตาคลอ และเสียงสั้น ขณะพูดอำลากัน)

ป้าเนียม : สบายใจดิ้นะ ก็ตั้งแต่หมอมามาไม่มีอะไรจะมีความสุขเหมือนวันนี้ ชื่นใจมาก เห็นหน้าเพื่อน ๆ คนกันเอง..... เราได้มาอยู่ร่วมกันนี้ ไปบ้านก็คิดถึงคนโน้นคนนี้บ้าง คิดถึงจนกระทั่งตายจากกัน ที่อยู่ด้วยกันก็ชื่นใจ สภาพเดียวกันก็ว่าได้ เห็นบางคนก็เป็นทีเดียวกัน บางคนก็คนละที่ คนป่วยเหมือนกันฉันก็โยนเรื่องคิดมากไปมั่งแล้ว ขอบใจเพื่อนมากที่ช่วยเหลือ.....มาแต่ละคน คนละจังหวัดกันมาเจอกัน พวกเราไม่น่ามาเจอกันได้นะ..... กลับไปก่อนก็อย่าลืมกันนะ..... ฉันก็รักษาตัวหายแล้วก็กลับบ้านที่เคยคิดฉันก็ไม่คิด เลี้ยงหลานไป คงสบาย

ป้าเชียมจู่

ช่วงที่ 1

(ป้าเชียมจู่ เป็นหญิงเงินหม้าย อายุ 51 ปี ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่ได้เรียนหนังสือ เป็นมะเร็งที่ปากมดลูก เข้ารับการฉายรังสีที่โรคมะเร็งรามาริบัติ ผ่านการฉายรังสีมาแล้ว 4 ครั้ง ป้าเชียมจู่กระตือรือร้นในการเข้ากลุ่มมาก มีบทบาทคล้ายผู้ช่วยผู้นำกลุ่มในการใช้คำถามให้สมาชิกอื่น บอกเล่าประสบการณ์ต่อกลุ่ม)

ป้าเชียมจู่ : คุณป้าเลียบมาอยู่ที่นี้ด้วยเรื่องอะไร

ป้าเลียบ : ไม่สบาย..... มารักษาตัว หมอเขาบอกว่าเป็นโรคมะเร็ง

ป้าเชียมจู่ : แล้วหมอเขาต้องการให้รักษาตัวอยู่นานเท่าไร

ป้าเลียบ : หมอเขาบอกให้รักษาอยู่ประมาณ 2 เดือนกว่า

.....

(มีการแบ่งปันความรู้สึก และอาการที่ได้รับจากการฉายแสง)

ป้าเชียมจู่ : ฉันไปฉายแสง รู้สึกแน่นหน้าอก ไม่ถ่าย หมอสั่งให้กินน้ำเยอะ ๆ

ป้าอุบล : อาการแพ้นี้หมอเขาก็บอกที่ต้องแพ้ เราต้องอดทน นอนพักเฉย ๆ ถ้าไม่จั้นวันนี้ฉันลงมานั่งนี้ไม่ได้หรอก ต้องนอนพักนิ่ง ๆ แล้วค่อยลุกไปอาบน้ำจะดีขึ้น เวลาแพ้มึ่คลื่น ๆ อยากทานของเปรี้ยวดีขึ้น พวกมะขามเฝีย

ป้าเชียมจู่ : ฉันก็กินสับปะรดซั้กันดีขึ้น แสงนี้มันร้ายแรง

ป้าอุบล : มันต้องร้ายแรง ปากมันขม มันคลื่น ๆ บางทีน้ำลายเยอะ บางทีน้ำลายแห้ง

ป้าเชียมจู่ : เขาถึงสั่งให้กินน้ำเยอะ ๆ

ผู้นำ : ค่ะ อาการแพ้นี้ส่วนใหญ่ก็เป็นกันนะคะ ป้าบอบอกว่าต้องอดทน การนอนพักจะดีขึ้นของเปรี้ยวอาจช่วยได้เวลาคลื่นได้ และป้าเชียมจู่ก็บอกหมอสั่งให้ทานน้ำมาก ๆ เพราะปากเราจะแห้งนะคะ

ป้าเชียมจู่ : ฉันสังเกตเห็นตัวเองมีแต่กระดูก น้ำหนักลดลงตอนฉายแสง 5 วัน จาก 47 ก.ก. เหลือ 44.2 เมื่อเช้า

ช่วงที่ 2

(ป้าเชยมจ บอกเล่าความทุกข์ใจในอดีตที่ลูกชายตายเนื่องจากอุบัติเหตุ แต่ป้าเชยมจโทษว่าสาเหตุที่ลูกตายเป็นเคราะห์กรรมของตน สมาชิกอื่นให้ความสนใจซักถาม และให้กำลังใจ จนกระทั่งป้าเชยมจ คลายความทุกข์ ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้มาก และเริ่มเปิดเผยตนบอกเล่าเหตุการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับความเจ็บป่วย และการรักษาที่ได้รับ)

ป้าเชยมจ : ก่อนหน้านี้ผ่าตัดครั้งแรกพอมมาก มีแต่หนังหุ้มกระดูก หมอบอกผ่าไม่ได้ ผ่าก็ตาย หมอบอกอย่าคิดมาก แต่ป้าอยากให้เห็นผ่าแม้จะตายก็ไม่ให้ลูกเต้าเอาเรื่อง หมอเลยเช็ดเลือด บีบสวาะ แล้วผ่าให้ เป็นเนื้องอกที่มดลูก พอตัดลูกตายเลยหยุดรักษา เนื้องอกเลยโตขึ้น รู้สึกอึดอัด แน่นหัวใจ หมอที่รักษาปลอมใจดีมากเลย ให้ทำใจดี ๆ หมอจะรักษาให้

ผู้นำ : ป้าเชยมจรู้สึกว่าการกำลังใจเป็นส่วนสำคัญเลยนะคะ

ป้าเชยมจ : ค่ะ ถ้ากำลังใจไม่ดี หมอเขาก็รักษาไม่ได้

ช่วงที่ 3

(สังเกตพบว่าป้าเชยมจสนใจรับฟังสมาชิกอื่นพูด และแบ่งปันประสบการณ์ความเจ็บป่วยซึ่งกันและกัน)

ป้าเชยมจ : ป้าเอ็งตกเลือดมากนะ เลยหน้ามีด แล้วมดลูกยังอยู่มัย

ป้าเอ็ง : ปีกไม่มี (หมายถึงปีกมดลูก) แต่มดลูกยังอยู่ มาตกเลือดที่หลัง

ป้าเชยมจ : หมอน่าจะตัดหมดนะ เออหมอฉันทัดแล้วแผลยังไม่หายเลย ไม่เห็นเขาทำแผลให้

ผู้นำ : ป้าเชยมจเป็นแผลที่ไหนคะ (ป้าเชยมจเปิดเสื้อให้ดูแผลเก่าบริเวณหน้าท้องซึ่งใกล้หาย มีผ้าก๊อสเก่าปิดอยู่ด้วยพลาสติกที่ใกล้จะหลุดแล้ว)

ป้าหลงมา : ทำไมแกไม่ทำแผลที่โรงพยาบาลล่ะ เขามีห้องทำแผล

ป้าเชยมจ : ก็ไม่รู้ว่าจะไปทำที่ไหน อาทิตย์นี้ไม่ได้ทำรู้สึกเจ็บแผล

ป้าบล : ห้องทำแผลก็อยู่ใกล้กับที่ฉายแสงนะ

ผู้นำ : ป้าบลก็ฉายแสงที่รามาใช่ไหมคะ

ป้าบล : ใช่ (พยักหน้า) แล้วฉันจะพาไปส่งก็ได้

ป้าเชยมจู : ฉันคงต้องฉายแสงเสร็จก่อน แล้วค่อยไปทำแผล เพราะฉันต้องตรวจหลายอย่าง
เจาะเลือดด้วย หมอเขาให้ฉายก่อนคนอื่น

.....

(ป้าเชยมจู มีบางส่วนของคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม)

ป้าเชยมจู : ต้องเชื่อหมอ หมอบอกว่าถ้าเราระคายมาก ๆ (บริเวณที่ฉายแสง) ก็เอาผ้าจุ่ม
น้ำ บีบให้แห้ง มาคลึง ๆ

ป้าเลียบ : ฉันเป็นที่หน้า มองไม่ค่อยเห็น

ป้าอุบล : แกก็ใช้กระจกส่องเวลาเช็ด ไม่งั้นส้อมกดต้องไปเขียนใหม่อีก (หมายถึงสิ่งที่ขีดเป็น
เครื่องหมายแสดงตำแหน่งที่ฉายแสง)

ป้าเชยมจู : อยู่ที่หน้าก็ลำบากนะ ต้องกินข้าว ล้างหน้า ถูฟัน

ป้าเลียบ : ก็ต้องคอยระวังมาก

ผู้นำ : หมอก็ให้ระวังเรื่องถุมนั้นะ อย่างป้าอุบลที่บอกว่า ถ้าบริเวณฉายแสงถุมน้ำอาจอักเสบเป็น
แผลได้นะ แล้วคนอื่นหมอมให้ระวังยังงี้บ้างคะ

ป้าเลียบ : ไม่ให้กินเผ็ด ไม่ให้กินพริก

ป้าเชยมจู : เขาบอกมีสะเก็ดอะไรไม่ให้แกะ

ป้าเอ็ง : คั้นไม่ให้เกา ไม่ให้แกะ ให้เอามือลูบ ๆ เอา

ป้าเชยมจู : ฉันก็คั้นที่แผล คงต้องเอามือลูบ ๆ

ป้าหลงมา : ฉันมีคลื่นไส้ อาเจียน โดนเย็น ๆ ไม่ได้ มีท้องผูก ฉันต้องกินน้ำเยอะ ๆ

ป้าเชยมจู : เห็นเขาบอกว่าฉาย 10 แสง แล้วจะปวดท้อง ฉันเป็นประจำเลย

ผู้นำ : คนอื่นมีอาการไหมคะ ที่ 10 แสงแล้วปวดท้อง

ป้าบุญพา : ฉันเป็น มีปวดแล้วแน่น ๆ หน้าอก ดอน 20 แสง

ป้าอุบล : ฉันก็เพิ่งมาเป็น 13 แสงนี้ ปวดเวลาจะถ่ายคล้ายเป็นบิด เดี่ยวหายเดี๋ยวปวด

ป้าเชยมจู : เพลี่ยมัย

ป้าอุบล : เพลี่ย ครั้งแรกก็ไม่มี เป็นถามคนอื่นเขาบอกต้องเป็นทุกอย่างนะ

ป้าเชยมจู : ปวดฉันไม่กลัว กลัวแต่จะเพลี่ย

ป้าเสียบ : หมอเขาบอกว่าต้องแพ้ อากรมันก็ต้องมีได้ทุกคนละ ให้อ่านเอา ถ้าไม่ไหวก็ต้องบอกหมอ

.....

ป้าเชียมจ : ฟังจากเพื่อนพูด เราคิดตลอดเวลาทุกวันว่าเมื่อไรจะหาย หายทรมานเสียที ได้ยินเพื่อน ๆ พูดเขาก็เหมือนเรา เราต้องอดทน เขาก็ต้องอดทน เราต้องมีกำลังใจสู้ ปลอดภัยกัน

ช่วงที่ 4

ป้าเชียมจ : ฉันมีเรื่องจะเล่าให้หมอฟัง ผื่นจ๋า ๆ ใกล้เคียงสว่างแล้วนะ ผื่นจะไปโรงพยาบาล หมอบอกว่า ป้า ๆ นี้เดี๋ยวจะเอาสายออกให้ (ป้าเชียมจใส่สายยาสวนบัสสาวะคาไว้ ป้า ดีใจใหญ่เลยนะ ขึ้นไปนอนเตียง พอหมอเขาเปิดยังไม่ทันเอาสายออกก็ตื่นเลย ยังจำ เลยว่าดีใจใหญ่ ริงได้เลย พอหลับต่อก็ผื่นไปบ้าน เลยดีใจ (หัวเราะ)

ผู้นำ : เริ่มผื่นดีแล้วนะ

ป้าเอ็ง : ใกล้จะหายแล้ว ใกล้ความจริงละ

ป้าเชียมจ : ค่ะ สายที่สวนบัสสาวะมันเจ็บทรมาน พอหมอเขาจะเอาออกดีใจใหญ่

.....

ป้าเชียมจ : พูดถึงเรื่องการนอนหลับนะ แล้วแต่คนเรานะ ถ้าไม่คิดอะไรล้มลงก็หลับ ฉันก็หลับ ๆ ตื่น ๆ เรื่องยานอนหลับเขาให้กินหลายเม็ด มันก็เพลียเรื่อย กินเม็ดเดียวมันก็หลับไป หลายวัน ลืมตาไม่ขึ้น มันเพลียก็จะหลับเรื่อย เมายา ถ้ากินแล้วมันต้องกิน อยู่เรื่อย ถ้าไม่กินมันจะไม่หลับ เดี่ยวนี้ฉันเลยไม่กินแล้ว

ช่วงที่ 5

ป้าเชียมจ : คิดถึงเพื่อน ๆ ทั้งหมดที่เรามาร่วมกัน 2-3 วัน เรามีความสุขขึ้น โรคภัยก็รู้สึก หาย กินได้ดี ต่อไปต่างคนแยกย้ายกันกลับบ้านก็เป็นทีระลึกชีวิตว่า อ้อครั้งหนึ่งเรา เคยเจอกันมา เคยพูดกันมา นอนคุยกัน (พูดถึงเรื่องอาการป่วย) ใหม่ว่า ฉันก็จะบ้า ผ่าตัดหลายหน พระเขาก็บอกให้ทำบุญเท่านั้นจะช่วยเราได้ ตอนนี้ใจสงบ ขึ้น พวกเราหมอเขาต้องรักษาได้ เขาเลยให้อยู่ อยู่กันนาน ๆ จากไปก็คิดถึงนะ อยู่กันสนุกสนานต้องจากกันแล้ว ... โลกมันกลมนะ ด้านขุนทด (จังหวัดนครราชสีมา บ้านป้าเสียบ) ฉันก็อาจไป เยี่ยมลูกสาวนะ อาจเจอกันอีก

ป้าหลงมา

(หลุงหม้ายอายุ 55 ปี ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสระบุรี ไม่ได้เรียนหนังสือ อาชีพรับจ้าง เป็นมะเร็งที่มดลูก เข้ารับการฉายรังสีที่โรงพยาบาลศิริราช จำนวนแสงที่ฉายไปแล้ว 5 ครั้ง)

ช่วงที่ 1

ป้าหลงมา : ฉันตกเลือดแล้วมารักษา มาหาหมอที่สระบุรี 5 วัน ก็ถูกส่งตัวมาที่ศิริราช ฉันอยากกลับบ้าน บ้างบ้าง ไม่รู้จักถนนหนทางเลย อยากกลับไปเยี่ยม แต่ไปไม่ถูก กลัวหลงทาง

ป้าเชยมจ : ป้าไม่เคยมากรุงเทพเลยเหรอ

ป้าหลงมา : ไม่เคย

ป้าเชยมจ : ฉันนี่ก็ไปฉายแสงเสร็จแล้ว ก็รีบไปรอที่รถก่อนใครเลยกลัวเขาจะทิ้ง มาไม่ได้ คนบ้านนอก

ป้าหลงมา : ขนาดเป็นอย่างนี้ ยังทำงานหาเงิน ฉันอยู่ตัวคนเดียว ฉันมีลูก 6 คน ดายในท้อง 4 คน ท้อง 9 เดือน ดายทั้ง 4 คน เหลือ 2 คน ชายคน หลุงคน ก็มีครอบครัวหมดแล้ว

ผู้นำ : ป้าเลยเป็นห่วงบ้าน อยากกลับบ้าน

ป้าหลงมา : ค่ะ บ้านกลัวไฟจะไหม้

ป้าเชยมจ : นี่พูดถึงกลับบ้าน ถ้าไฟไหม้ ทำยังไง (หัวเราะ) ถามให้ใจเสียอีก

ผู้นำ : จริง ๆ แล้วป้าเชยมจเป็นห่วงโซ่ไหม

ป้าเชยมจ : โซ่ พูดถึงมาอยู่นาน ๆ ก็เป็นห่วงนะคะ เราก็เดินตามทางรถไฟไปได้ ขออาศัยไป ลงสระบุรีก็ได้ คนเดี๋ยวนี้อาจใจคำหрок ถ้าเราหลงไปถามเจ้าหน้าที่ตำรวจเขาก็บอกได้

ป้าหลงมา : ลงสถานีสระบุรี แล้วถามทางไปมวกเหล็กเหรอ คนที่มาส่งเขาบอกว่าถ้าไปไม่ถูกก็ให้พ่อ บ้านโทร.ไปบอกก็ได้ ที่นั่นเขาจะให้คนมารับ

ผู้นำ : ค่ะ ป้าหลงมาคงต้องติดต่อกับพ่อบ้านนะคะ (หมายถึงผู้ดูแลที่สถานพักฟื้น)

ป้าหลงมา : ค่ะ ฉันคงต้องอยู่รักษาให้หมดแสงก่อน

ช่วงที่ 2

(ป้าหลงมา รับฟังสมาชิกอื่นเป็นส่วนใหญ่วัยด้วยสีหน้าท่าทางที่สนใจ แต่ยังไม่บอกเล่าส่วนของตน ป้าหลงมาจะเป็นสมาชิกที่มาเข้ากลุ่มเป็นคนแรก ช่วยผู้นำกลุ่มเตรียมสถานที่ทำกลุ่ม)

ช่วงที่ 3

(ป้าหลงมาเริ่มเข้ามาแบ่งปันความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการฉายรังสีร่วมกับสมาชิกอื่นในกลุ่ม)

ป้าหลงมา : ฉันก็มีอาการแพ้แหละ ตอนฉายแสงกลับมาก็มึนคลื่นไส้ อาเจียน ท้องผูก โดนเย็น ๆ ก็ไม่ได้ ฉันต้องกินน้ำเยอะ มีปวดท้องจุก ๆเพลีย ใจหวิว ไม่มีกำลังเลย ปวดต้นคอ หมอบอกให้กินมาก ๆ เสาร์อาทิตย์นะหมอไม่มาตรวจก็ปวด

ป้าอุบล : หมอเขาจะไปตรวจอะไร เสาร์อาทิตย์ก็หยุด ต้องตรวจวันจันทร์

ป้าเสียบ : แกจะให้ตรวจทุกวันได้ยังไง สงสัยท่าจะคิดมาก

ป้าอุบล : ฉันไม่ได้ตรวจทุกวันหรอก.....แรกก็แปลกเหมือนกันนะ เขาไม่ค่อยเรียกตรวจ ก็คิดว่าโรคป้าบลมันคงรักษาไม่ได้จริง พอมาที่นี้คนอื่นเขาบอกว่า ไม่ใช่ไร ไม่เป็นมาก ถ้าเป็นมากเขาก็ต้องเรียกไปตรวจ แกไม่ต้องคิดมากหรอก

ผู้นำ : ค่ะ ถ้าเป็นมาก เสาร์อาทิตย์ทำยังไงกันคะ

ป้าเชยมจ : เขามีพ่อบ้านค่ะ มีอะไรก็ไปบอกเขา

.....

ช่วงที่ 4

ป้าหลงมา : ฉันนอนไม่ค่อยหลับ เวลาไม่หลับมันก็คิดไปทั่ว จะอดจะอยาก เวลาเจ็บไม่มีเงินจะรักษา คิดไปมันจะพาให้เราโหมม อยากรู้ว่าเราเจ็บเราจะอาศัยใคร เราก็จน ลูกก็จะมาช่วย อะไรก็ได้ ไม่รู้หนังสือ อยากรู้ว่าเราเป็นควาย ไม่ได้อยู่โรงเรียนมาจนสาว

(ช่วงนี้สมาชิกกลุ่มคนอื่น เข้ามาช่วยพูดให้กำลังใจป้าหลงมาให้อยู่รักษาตัวก่อน)

ป้าเชยมจ พุดให้ดังหน่อยนะ (หมายถึงป้าหลงมา)

ผู้นำ : คนอื่นได้ยินชัดมั๊ยคะ (มีเสียงว่าไม่ค่อยได้ยิน) จ้าป้าหลงมาพุดให้ดังอีกหน่อยนะคะ

- ป้าหลงมา : ค่ะ
- ป้าเชียมจู : ป้าหลงมาเหลือฉายแสงอีกกี่วัน
- ป้าหลงมา : เหลือ 12 วัน
- ป้าเชียมจู : เหลือ 12 วันก็กลับบ้านได้สิ
- ป้าหลงมา : ไม่รู้เหมือนกัน จะทำยังไงยังไม่รู้
- ผู้นำ : ตอนนี้ป้าหลงมามีอาการยังไงบ้างคะ ดิฉันน้ย
- ป้าหลงมา : ก็ดีค่ะ มาใหม่ ๆ นั่งไม่ได้ เหม็นคาว
- ผู้นำ : เหม็นคาวนี้ มีเลือดออกรึไงคะ
- ป้าหลงมา : จ๊ะ มีเลือดออกมาตั้ง 5 วัน ตอนแรกมันก็ตกขาวก่อน ฉันก็ดีใจว่าไม่เป็นไร มันหมดเลือดมา 5 ปีแล้ว พอเลือดออกฉันก็มาหาหมอไม่เจ็บไม่ปวดอะไรเลย ทำงานได้ เสียใจมาก มันตกเลือดมาก มาหาหมอน้ำฝันทดก็ตกแรงเลยนะ น้ำฝันทันเลือดเป็นทาง อายุก็อายุคน เอาผ้าถูมา 2 ถู ก็ปิดไม่มิด นอนฟังผลนะเสียใจมากเลยกลัวเขาจะไม่รับ แต่เขาก็ส่งมารักษาที่นี่
- ป้าเชียมจู : พูดถึงเดี๋ยวนี้หมोजิดใจดี เขาเห็นคนลำบากตกยากก็ช่วยทุกอย่าง เราไม่มีเงิน เขาก็แนะนำไปสงเคราะห์นะ เดี๋ยวนี้เขามีจรรยาแพทย์
- ป้าหลงมา : ฉันก็มีเงินมา ร้อยเดียวจริง ๆ วันนั้นตกรถ หมอเขาก็เลี้ยงข้าวให้... เมื่อวานกลับบ้านไม่ได้ เพราะรถเขาไม่รอฉัน ๆ ไปเข้าห้องน้ำอยู่ ฉันก็บอกยายเอาไว้ (หมายถึงผู้ป่วยที่ไปฉายแสงด้วยกัน) พอกลับมารถก็ออกไปแล้ว ฉันมัวไปเข้าห้องน้ำ ปวดมาก ฉันก็คิดไปทั่วว่า เราคนเดียวเขาจะรอเราทำไม คนทั้งรถ ไม่ว่าใครล่ะ ว่าตัวเอง
- (สมาชิกในกลุ่มเข้ามาปลอบใจ และให้ความช่วยเหลือว่าจะดูแลกันให้พร้อมก่อนบอกให้คนรถออกรถ ทำให้ป้าหลงมามีสีหน้าดีขึ้น พร้อมกับพูดว่า) " ต่อไปฉันต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนรถจะมาเดี๋ยวถูกทิ้งอีกอดข้าวแม่เลย (หัวเราะ) "

ช่วงที่ 5

(ป้าหลงมามีโอกาสพูดถึงปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม หมายถึง ป้าเลียบ สมาชิกกลุ่มคนอื่นให้ความสนใจ เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหา ชวนมองถึงความตั้งใจดีของ

ทั้งสองคนในการรักษาความสะอาดที่พัก ซึ่งอาจต้องเหนื่อยหน่อย เพราะสภาพคนป่วย บางคนอาจช่วยทำความสะอาดด้วยไม่ได้ คนที่อาการดีขึ้นก็คงต้องทำมากในส่วนผู้อื่นด้วย ผู้นำกลุ่มชวนให้มองแง่ผลกระทบทางจิตใจที่ต้องทุกข์กับอาการเจ็บป่วย อาการแพ้รังสี แล้วยังต้องทุกข์ใจในการอยู่ร่วมกันอีก บรรยากาศความขัดแย้งคลี่คลายลง จากการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มด้วยการให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์กับทั้ง 2 คน

ป้าเลียบ

(ป้าเลียบอายุ 44 ปี ภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอด่านขุนทด จ.นครราชสีมา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพรับจ้าง เข้ามารักษาโรคมะเร็งที่คอ ฉายแสงที่โรงพยาบาลศิริราช ผ่านมาแล้ว 13 ครั้ง)

ช่วงที่ 1

ป้าเลียบ : ฉันเป็นมะเร็งที่คอ ต้องตัดกรามออก เพดานโหว่ ฉันพูดไม่ชัด หมอเขาตัดกรามออก ฉันเชื่อใจหมอเขาต้องรักษาได้ จะให้เขาทำให้หมดจะตัดอะไรก็ได้ ไม่กลัวตายหรือ

ป้าอุบล : ไม่กลัวตายแต่ใจคอไม่ดี (หัวเราะ)

ป้าเลียบ : (หัวเราะ) ไม่ตายหรือ.... ฉันก็กินลำบาก ต้องแหงนๆ หน้าตลอด ฉันก็อดสำหรับกินให้ได้ ปากฉันก็มีแผล

ป้าอุบล : หมอไม่เห็น เวลาเขากินข้าวนะ ลำบากเขาต้องหยอดข้าง ๆ นะ เขายังกินได้สบาย

ป้าเลียบ : เราก็ค่อย ๆ กินไปที่ละนิด กลักริ้นไปได้ ฉันต้องนั่งคุกเข่า แหงนหน้า ผู้ชายเขาล้อว่า แหงนดูดาวเวลากินข้าว

ช่วงที่ 2

(ป้าเลียบมีลักษณะช่วงพูดคุย ทำให้ในกลุ่มสมาชิกอื่นมีโอกาสบอกให้ป้าเลียบรับรู้ถึงความรู้สึกจากการกระทำของตนว่า อาจต้องระมัดระวังเสียงข้างในตอนกลางคืน)

ป้าหลงมา : บางคนเขาก็รำคาญเรานะ เขาก็มาบอกฉัน

ป้าเลียบ : ก็ไม่ได้คุยอะไรมาก พวกนอนไม่หลับเขาก็อยากคุยกันมั้ง

ป้าเชยชมจู่ : เวลาอยู่ด้วยกันก็ลำบาก ฉันทึ่เกรงใจคนก็ค่อย ๆ เดินเข้าห้องน้ำ ทำเบา ๆ ไม่ว่าจะอยู่บ้านเรา หรือบ้านคนอื่น

ผู้นำ : คือเราก็ทำส่วนของเราให้ดีที่สุดนะคะ ระวังส่วนของเรา

ป้าเลียบ : เราก็พยายามระวัง บางคนก็ชอบเงียบ บางคนก็สนุกสนาน ต่างคนก็ต่างจิตใจกัน

ช่วงที่ 3

ป้าเลียบ : ฉันว่า มาอยู่กับหมอฉันสบายใจ อยู่บ้านนอกฉันไม่สบายใจ ฟังคนโน้นคนนี้พูด ยาหม้อ ก็กินไม่หาย ฟังเขาคิดเปรียบเทียบคนอื่นเราก็กิน

ป้าเอ็ง : โทรมลงไปอีก

ป้าเลียบ : เห็นคนอื่นเป็นกัน ฉันคิดปลอมใจตัวเอง เตี้ยนี่คิดหายลูกเตี้ยว สบายใจ ฉันถามหมอว่า ฉันเป็นโรคอะไร เขาก็บอกว่าเป็นมะเร็งคนอื่นก็มาพูดว่าน่ากลัว กลัวจะติด จะกินอะไร ก็ให้แยกกิน

ป้าบล : มันติดได้รีไร

ป้าเลียบ : ชาวบ้านเขาพูด

ผู้นำ : แล้วลองดูนะคะว่าในบ้านมีคนติดเป็นโรคเหมือนเรามาก

ป้าเลียบ : ไม่มี พี่น้องก็ไม่มี ที่ใกล้บ้านก็ไม่มี

ผู้นำ : แล้วพวกเรามาอยู่ด้วยกันติดกันรีเปล่าคะ

ป้าบล : ไม่ติดหรอก คนข้าง ๆ ฉันเวลาเขาทำงานกันมายืมถ้วยชามแกไป เขาเป็นมะเร็งเหมือนกัน ไปทำกับข้าวกัน เขาไม่กลัวติดรีไร เราต้องทำใจสบาย อย่าคิดมาก บางทีเรามาอยู่ที่นี่ คนที่บ้านเขาเป็นโรคอื่นตายก่อนเราก็กิน

ป้าเลียบ : ก็จะไม่คิดอะไร คิดมาก ๆ ข้าวน้ำมันก็ไม่อยาก ไม่หิวอะไรซักอย่าง มันปวด หน้ามืด ใจสั้น เราก็ต้องพยายามหาเพื่อนคุย หมอเขาบอกโรคฉันไม่แน่นอนว่าเมื่อไรจะหาย ต้องมาตรวจบ่อย ๆ เราก็คิดว่าหายลูกเตี้ยว เป็นกำลังใจกลับบ้าน ลูกเตี้ยก็ต้องถาม เห็นแม่ดีก็สบายใจ ไม่ห่วงหน้าห่วงหลัง

ผู้นำ : นอกจากเราสบายใจก็ปล่อยให้ลูกเตี้ยสบายใจด้วยนะคะ

ช่วงที่ 4 (ป้าเลียบให้กำลังใจกับสมาชิกในกลุ่ม)

ป้าเลียบ : ฉันก็ดู เห็นยายคนนั้นก็หูขาด (หมายถึงคนใจเตี้ยอื่นที่ไม่ได้เข้ากลุ่ม) ฉันเองก็ปาก เบี้ยว เขายังมีกำลังใจดี เขาดีมากกว่าเรา เขายังเข้มแข็ง ฉันเองก็ลำบาก แกเอา อย่างฉันบ้างนะ (หมายถึงป้าบุญพา) ไม่ต้องคิดมาก หาของกินอร่อยมากินกัน ค่อย ๆ กลั๊กลีนทีละนิดไปได้

ช่วงที่ 5

(ป้าเลียบ บอกความรู้สึกที่ได้จากกลุ่ม และแสดงการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นเห็นได้ชัดเจน)

ป้าเลียบ : ฉันไม่แบกแล้วคำพูดคนอื่น ขอให้หายป่วยเร็ว ๆ เอะอะ ฉันนับถือเจ้านี่มาก (หมายถึง ป้าบุญพา) เขาพูดดี (เตือนให้ระวังการแบกคำพูดผู้อื่นมาแล้ว ทำให้ตัวเองมีอาการป่วยหนักมากขึ้น)

ป้าหลงมา : ฉันหัวหงอกแล้ว จะไปย้อมเด็กฉันไม่เอา

ป้าเลียบ : เขาก็เตือนแล้ว เอ็งก็ต้องฟังเขาบ้าง พระก็เคยฟังเทศน์ก็เคยฟัง

ป้าบุญพา : คนเราป่วยนี่ ไม่รู้จะไปทางไหน หาทางออกไม่รู้ทางไหน ไม่มีใครปลอบเรา คนอื่นก็หาว่าบ้าเป็นโรคมะเร็ง เราก็ต้องช่วยตัวเองรักษาและให้กำลังใจตนเอง ตอนนี้อาสาสมัครอย่างเดียวกับเราก็ต้องตายทุกคน

ป้าเลียบ : ยังไงไม่ตาย แยกย้ายกันกลับบ้าน งานปีใหม่อีกก็ไปเที่ยวด้านขุนทดกันนะ

ป้าอุบล

(ป้าอุบล อายุ 56 ปี ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอ่างทอง จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นมะเร็งที่ปากมดลูก เข้ารับการฉายแสงที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ฉายรังสีไปแล้ว 13 ครั้ง)

ช่วงที่ 1

ป้าอุบล : แม่ วันนี้แย่มาก หมอไม่เคยเรียกตรวจเลย น้ำหนักลดจาก 51 เหลือเป็น 47 ถ้ามหมอเขาบอกว่าป้าไม่เป็นอะไร อยากย้อนถามว่าไม่เป็นอะไรแล้วหมอมายาฉายแสงทำไม แต่ไม่ได้ย้อนหรือกนะ (หัวเราะ) มันแพ้ กินข้าวไม่ได้ ใจคอไม่ดี มันขึ้นๆ ยังไง ไม่มีแรงเฉย ๆ ปากมันขม มันคลื่น ๆ บางทีน้ำลายเยอะ บางทีน้ำลายแห้ง

ป้าเชียมจ : หมอเขาถึงสั่งให้กินน้ำเยอะ ๆ

(สมาชิกเข้ามาอภิปรายกันเรื่องอาการแพ้รังสี บอกเล่าประสบการณ์ของแต่ละคนจากการฉายรังสี อาการแพ้ที่เกิด และการดูแลตนเองเพื่อให้ผ่านพ้นสภาวะดังกล่าว)

ป้าอุบล : อกรแพ้มันก็เป็นได้นะเกือบทุกคน มีป้าเอ็งฉายมาจะครบแสง เขากำลังใจดี ไม่แพ้เลย เจ้านี้ จริง ๆ แล้วกำลังใจเป็นส่วนสำคัญเลยนะ อย่าไปคิด ใจอวแวกก็แย่ ตอนนี้อูจันก็โหดม ลูกเขาเป็นห่วงนะ บอกว่าแม่พอมไป ไม่อยากให้ฉายแสง จันก็กลัวแพ้แสงตอนฉายแสงจันมีหนาวสั่น หมอบอกให้ไปอยู่กับแดดบ้าง จันไม่อายนะที่บอกหนาว ตอนอยู่ห้องแอร์เย็น ๆ ใครจะว่าบ้านดอน บ้านนอกก็ช่าง.... ต้องช่วยตัวเอง ห่วงตัวเองก่อน

ช่วงที่ 2

(ในช่วงแรก ป้าอุบลมักจะนั่ง ฟังผู้อื่นพูดก่อน และเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในภายหลัง)

ป้าอุบล : เราย่าคิดมาก เวลาคิดมากก็ทุกข์ จะเป็นจะตาย ข้าวปลากินไม่ได้ เรากำลังป่วย คิดถึงแต่อดีตก็แย่ เราต้องคิดก้าวหน้าอย่าถอยหลัง จันฟังเรื่องแกแล้ว (หมายถึงเรื่องทุกข์ใจของป้าเนียมที่ทำให้หันอนไม่หลับจากสาเหตุที่สามีไม่สนใจ ไม่เห็นคุณค่าตน) ถ้าเป็นจันโดนแย่เลย

ช่วงที่ 3

(ป้าอุบลแสดงความรู้สึกต่อสภาพแวดล้อมของผู้ป่วยในสถานพักฟื้นว่า)

ป้าอุบล : คนอยู่โรงพยาบาลต้องปลงให้ได้ ไม่งั้นอยู่ไม่ได้

ผู้นำ : ค่ะ เราก็หลีกเลี่ยงที่จะไม่เห็นคนป่วยอื่นก็ไม่ได้นะ นอนเตียงใกล้กัน

ป้าเสียบ : คนหนักก็มี คนหายได้ก็มีเหมือนกัน

ป้าอุบล : เราต้องทำใจให้สบาย อย่าไปคิดมาก บางที่เรามาอยู่นี้ คนที่บ้านเขาเป็นโรคอื่น
ตายก่อนเราก็มี

.....

หมอเขาห้ามแกะแผลนะ มีคนแกะแผลแล้วเป็นหนอง ไปอาบน้ำอีกเลยเป็นแผลใหญ่
รักษาไม่ได้ เห็นหมอเขาต้องให้กลับบ้าน เห็นอย่างนี้ยังแกะอีก (หันไปดูป้าบุญพาซึ่ง
เอามือลูบหน้าอยู่) แกอย่าแกะซิ เดี่ยวเขาต้องไปเขียนสีใหม่อีก อย่าไปแกะ อย่า
ไปโดนน้ำนะ

ป้าเอ็ง : คั้นเขาก็ไม่ให้แกะ

ป้าเชียมจู้ : ต้องเชื่อหมอ

ป้าเสียบ : ฉันไม่ได้อาบน้ำซักที อยากอาบก็ไม่กล้า อยากหายไว ๆ

ป้าอุบล : เรื่องฉายแสง ฉันเพิ่งมาปวด มาเป็นเมื่อ 13 แสงนี้ ปวดเวลาจะถ่ายคล้ายเป็นบิด

ป้าเชียมจู้ : เพลี้ยมัย

ป้าอุบล : เพลี้ย ฉันว่าจะไม่มาอยู่แล้วนะนี่ (หมายถึงมาเข้ากลุ่ม) ปวด เสียวไป-มา ครั้งแรกไม่เป็น
ถามคนอื่น ป้าเล่มเขาบอกต้องเป็นทุกอย่างนะ..... หมอเขาก็ไม่ได้ตรวจทุกวัน เขา
ให้ฉายแสงลูกเดียว ฉันรู้ว่าฉันเป็นมะเร็ง บางทีก็แปลกเหมือนกันนะ คิดว่าโรคป้าบล
มันคงรักษาไม่ได้ไร้ใจ ได้คุยกันถึงรู้ว่าไม่เป็นมาก ตอนแรกฉายแสงฉันนั่งตัวแข็ง
เกร็งลูกเดียว ไม่กล้ากระดิก

ผู้นำ : ไม่กล้าขยับเลยนะคะ

ป้าบล : ค่ะ กลัวมันสะเทือน กลัวเขาฉายแสงผิดที่ ไม่กล้ากระดิกเลย

(สมาชิกอื่นเข้ามามีส่วนร่วม บอกเล่าอาการของตนบ้าง)

ช่วงที่ 4

(ป้าอูบลอยอยู่เตียงใกล้กับป้าบุญพา จากการรู้จักกันในกลุ่ม เพิ่มความสนิทสนมกันระหว่างทั้ง 2 มากขึ้น)

ป้าอูบล : สงสัยจะฉายแสงมากมั่ง เลือดเลยออก คนอื่นเขาก็ออกนะมากกว่าแกอีก
แกต้องเข้มแข็งนะ ต้องกินลูกเดียว เราฉายแสงที่ปากนะ ปากมันก็แคบทุกวัน
ต้องพูดมั่ง เวลานอนก็อ้าปากไว้ ปิดปากแล้วมันอบมาก ตัวฉันเองหายใจยังร้อน
น้องเขาเหยียดไปก็ร้อนวูบวาบหมด อาการแพ้แสงนะ มันเป็นไม่นานเท่าไรหรอก
แล้วมันก็หาย กำลังใจเราต้องดี ดูป้าเลียนนะ เวลากินข้าวลำบากมากต้องหยุดข้าง ๆ นะ
เขายังกินได้สบาย

ช่วงที่ 5

(ป้าอูบล มีลักษณะคำพูดที่อ่อนโยนลงมาก มีการให้กำลังใจในกลุ่มซึ่งกันและกัน)

ป้าอูบล : อยู่ด้วยกัน ไม่น่าโกรธหรอก คนไม่สบายมันก็หงุดหงิดใจ ฉันทำใจแล้ว รักษา
ตัวเองให้หาย จะได้กลับไปหาลูก มาอยู่ที่นี่ไม่อยากให้ใครมาเยี่ยมหรอก เปลืองเงิน
ฉายแสงหมดก็จะกลับบ้าน วันนี้ดีกว่า จะไม่ไหวแล้วนะ กะจะมานอนในกลุ่มฟังกัน

ป้าเอ็ง

(ป้าเอ็ง อายุ 53 ปี ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดระยอง ไม่ได้เรียนหนังสือ เป็นมะเร็งบริเวณมดลูก เข้ารับการฉายรังสีที่โรงพยาบาลศิริราช ผ่านการฉายรังสีมาแล้ว 16 ครั้ง คิดว่าอีก 1 ครั้ง อาจกลับบ้านได้ หรืออาจรักษาโดยวิธีอื่น เช่น ผังแร่ต่อ)

ช่วงที่ 1

ป้าเอ็ง : ชีวิตฉันอะไร มีลูก 2 คน กินอยู่กับเขา ลูกชาย 1 หลาน 1 ชีวิตสบายไปไหนเขาก็ไม่ว่าบ้านอยู่เพ จังหวัดระยอง ที่เพมีที่เขียวแยะ ตัวฉันเองไม่ค่อยคิดอะไร ไม่ปวดไม่เมื่อยทั้งนั้น เหมือนคนดี ๆ นี่เอง หมอเขาบอกว่าฉันโรคเยอะ รักษายาก ฉันคิดตายก็ตาย หายก็หาย

ผู้นำ : หมอบอกว่าโรคเยอะ เป็นอะไรบ้างคะ

ป้าเอ็ง : ไม่รู้ ไม่ตาม หมอบอกแต่ว่าโรคเยอะ

ป้าบุญพา : อ้อ แล้วไม่มีทุกข์เลยรี ฉันซิเป็นทุกข์

ป้าอุบล : เขาจะทุกข์อะไรอย่างกับแกะ นิ่งเป็นนกตะกรุมทั้งวัน มันต้องหายใจ ไม่หายเขาจะรักษาทำไม ข้าคิดว่าต้องหายเด็ดขาด หมอเขาก็บอกว่าจะหายหรือไม่ เป็นที่กำลังใจ ป้าเอ็งเขากำลังใจดีเลยไม่แพ้

ป้าเอ็ง : ฉันก็กลัวตอนฉายแสง ไม่กล้าดูเลย อยากรู้แต่ไม่กล้าดู หลับตาปีเลย

ช่วงที่ 2 (ป้าเอ็งรับฟังสมาชิกอื่นเป็นส่วนใหญ่ มักเสนอความคิดเห็นเชิงคล้อยตามสมาชิกอื่นในกลุ่ม)

ป้าเอ็ง : ฟังเขาเล่าชีวิตน่าสงสารนะ ลำบากตัวดีกว่าลำบากใจ ชีวิตก็ต้องอดทน เวิร์กรรมผูกพันกัน คนตายไปเรียกว่าคนมีบุญ ไม่ทรมาณ

ช่วงที่ 3

ป้าเอ็ง : ฉันเป็นทีมดลูก เลือดออกมากเลย อยู่เฉย ๆ ก็เทออกมา เลือดออกตั้งหลายหนกว่าจะมาถึงหมอ คนโบราณเขาบอกประจำเดือนจะหมด หนก็แล้วสองก็แล้ว สามก็แล้ว มาทีหลังมากเหลือเกิน หน้ามืด

- ป้าเลียบ : ฉันเห็นตกใจ รีบไปเรียกพ่อบ้าน เขาเอาใส่แท็กซี่ไปโรงพยาบาล
- ป้าเอ็ง : ไปอยู่โรงพยาบาลตั้ง 5 วัน เมื่อที่แรกอยู่สัปดาห์ วันเดียวให้เลือด 5 ขวดต่อกันไปเลย
..... ตอนตกเลือดไม่รู้ตัวเลย รู้อีกทีก็อยู่โรงพยาบาลแล้วเจ้านี่ (หมายถึงป้าเลียบ)
เขาบอกว่าตาข้างเลย
- ป้าเชยมจ : โอ้โฮ เลือดตกมากก็หน้ามืดนะ
- ป้าเอ็ง : ฉายแสงมานี่ก็หยุดไปเลย หมอบอกว่ากระเพาะปัสสาวะอักเสบนะ มันลามไปมาก
รักษายาก เห็นยายข้าง ๆ เขาเป็นดีกว่าฉัน ไม่มีหนอง มีแต่เลือดออกอย่างเดียว
- ผู้นำ : ป้าเอ็งเห็นยายคนนั้น แล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง
- ป้าเอ็ง : ก็กลัว กลัวว่าจะเป็นอย่างเขา ฉันเห็นแล้วหันหลังกลับเลย แต่เจ้านี่(หมายถึงป้าเลียบ)
เขาเข้าไปดู ไปถามใหญ่ ดายก็ตายไปนะ ตามเวรตามกรรม

ช่วงที่ 4

- ป้าเอ็ง : ตอนฉายแสงเขาให้ฉันขึ้นไปนอน แล้วหลับตาเฉย ฉันต้องรีบบอกเขาว่าอย่าเพิ่งฉาย
ให้ฉันหลับตาก่อน
- ป้าเชยมจ : ฉายแสงใช้เวลาแค่ 5 นาที รู้สึกเย็นเจี๊ยบ ไม่ร้อน
- ป้าเลียบ : ฉันนี่กลัวไฟช็อต เสียวไปเอง
- ป้าอบล : จะไปช็อตได้ยังไง เขาต้องป้องกันไว้แล้ว ไม่มีประวัติ
- ป้าเลียบ : ใจมันเต้นทุกกึก คิดกลัวไปเอง กลัว ๆ กลัว ๆ แต่ก็อยากตาย ขึ้นไปป้อนนอนขดตัว
เฉย ไม่ขยับแข็งขาเลย
- ป้าเนียม : ไม่มีอะไรน่ากลัวซักหน่อย
- ป้าเอ็ง : ฉันคิดว่าวันจันทร์ ฉายแสง ฉันจะแอบดูว่าเขาทำยังไงบ้าง
- ป้าอบล : ป้าเอ็งเขากำลังใจดีเลยไม่แพ้
- ป้าเอ็ง : ฉายแสงฉันก็มีอาการคัน มันแสบ ๆ ร้อน ๆ ก็เอามือลูบเอา ช่วงระยะฉายมันคัน
วังพืด ๆ จนหมดแสงล่ะ ก็สู้ มันกำลังใจดี

ช่วงที่ 5

ป้าเอ็ง : จะจากกันไปแล้วก็คิดถึงกันเท่านั้น จำป้าเลยบได้พูดฟังไม่ชัด เขาดีคอยดักเตือน
โรคภัยอะไร ทำให้เราเพลิดเพลินได้ จริงเราเป็นเพื่อนร่วมตาย ตายใน
เจ็ดวันนี้ละ

ป้าเที่ยง

(ป้าเที่ยงอายุ 64 ปี ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดเพชรบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นมะเร็งที่ปากมดลูก ฉายรังสีที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ผ่านการฉายรังสีเพียง 1 ครั้ง ผู้ป่วยพูดน้อยมาก รับฟังเป็นส่วนใหญ่ เป็นที่เห็นใจของสมาชิกในกลุ่มว่ามีอายุมาก อุดสาหกรรม่าฟังอย่างตั้งใจ)

ป้าเที่ยง : ฉันกลัว ไม่กล้าถามอะไรใคร กลัวเขาดูเอา พอดูเราก็หยุด

ป้าอุบล : ไม่ต้องกลัวหรอก เราอ่อนน้อมไว้ เขารักษาเรา

ป้าบุญพา : ฉันก็สงสัยว่า ดูป้าคนนี้ทำไมเขาไม่พูด

ป้าเที่ยง : ฉันมันเพลีย อยากแต่จะนอน มันมีอาการเกร็ง นอนไม่ค่อยหลับ

ป้าอุบล : ก็อายุตั้ง 64 แล้วนะ

(ป้าเที่ยงมักแอบคุยกับสมาชิกข้าง ๆ เสียงเบา ๆ เรื่องอาการเจ็บป่วยของตน แม้จะถูกท้วงติงว่าคนอื่นไม่ได้ยิน ป้าเที่ยงยิ้ม ๆ ออกความคิดเห็นคล้ายตามกับสมาชิกอื่นเป็นช่วง ๆ ฟังไม่ชัดเจนนัก)

ป้าเที่ยง : มาคุยกันก็ดี ได้รู้อาการคนอื่นบ้าง มีกำลังใจขึ้น เพิ่งฉายแสงแรกก็เลยเพลียมาก